

Zahajují společnou schůzi předsednictev obou sněmoven Národního shromáždění za okolností nesmírně smutných a památných.

Obavy, s nimiž sledovali jsme nemoc presidenta Osvoboditele, proměnily se včera v tragickou jistotu, když o 4 hod.ranní T.G. Masaryk vydal svoji šlechetnou duši.

S nevýslovným žalem skláníme se před tímto neúprosným rozhodnutím Osudu, jímž zakončen byl tělesný život největšího občana republiky, ale s plnou jistotou jsme přesvědčeni, že duch jeho zůstane pro vždycky státu i všemu jeho lidu ochráncem a útěchou nejbezpečnějším.

Vždyť celý jeho požehnaný život byl zasvěcen práci a službě pro národ s tak hlubokou však neokázalou láskou a obětavostí, pro niž je málo příkladů v dějinách.

Bohaté dary ducha i srdce, s nimiž se zrodil, byly pevným základem, na němž mohl vybudovati své obsáhlé vědecké vzdělání.

Svým hlubokým filosofickým badáním propracoval se k upřímné ale neokázalé zbožnosti, z níž vyvěrala upřímná láska k člověku, a na této spočívala jeho filosofie humanity, jeho vášnivá láska k pravdě a odhodlanost k boji za pravdu, právo a spravedlnost. Byl v něm někdy prudký snad i ~~bezohledný~~ bezohledný proto, že věřil, že nakonec vždycky pravda zvítězí.

Proto byl demokratem nejen slovy ale i skutky a proto v osudových hodinách Evropy rozpoznal záhy, kde je jeho místo a kudy musí jíti jeho národ na cestě k svobodě a neodvislosti.

Ve věku, v němž měl plné právo na odpočinek po vykonané práci, jde do téměř celého civilisovaného světa volat po spravedlnosti pro svůj národ a když vrací se, dosáhnuv po nadlidské práci cíle, je týž přesvědčeným a spravedlivým demokratem ke všem i k těm, kdo jemu a jeho národu měli ve zlé jeho boj a úspěch.

Ve svém úřadě presidenta republiky, jímž byl zvolen poprvé revolučním Národním shromážděním a třikrát volenými sněmovnami, nemění

ničeho na svých základních demokratických názorech a zásadách a v mezích ústavy republiky pracuje na výstavbě obnoveného státu. Varuje před politikou odplaty za staleté křivdy a nabádá i vede k snášenlivosti národní, kulturní i sociální. I když je při tom kritikem přísným, má porozumění pro rušný kvas doby, projevující se občas v citech a myslích lidu, který po staleté porobě stal se svobodným a samostatným. Přehlíží proto s moudrou shovívavostí i tu a tam se objevivší nedostatek smyslu pro autoritu hlavy státu a v osobních stycích s vedoucími politiky radí, napomíná a pomáhá vyrovnávati rozpory a protiklady.

Když v prvním ministrově vnitra Švehlovi našel a poznal demokrata blízkého svým názorům, stává se mu upřímným přítelem a oba věnují celý svůj volný čas úvahám o současných obtížích.

Neleká se jich a pokládá je za důsledek novosti poměrů a nezkušeností mladé demokracie. Připomíná ~~už~~ historický, politický vývoj a dokazuje, že nelze očekávati dokonalosti tam, kde skutečné demokracie a správného a samozřejmého poměru občana ke státu a jeho orgánům nebylo.

Upozorňuje proto s důrazem na všobecnou potřebu politického vzdělání a připomíná zodpovědnost těm, kdo ať slovem ať tiskem působí ve veřejném životě.

Sám byl toho ve své politické činnosti vzorným příkladem a vždycky řídil se pravdou, že nejlepší politikou je politika poctivá.

Toto jest jeho největším politickým odkazem a bude nejdůstojnějším uctěním jeho svaté památky, bude-li se jím vždycky řídití všecken národ.